

VITA MARINA -

Zeebiologische documentatie

19e jaargang nr. 2 - februari 1969

INHOUD: 8 bladzijden

WEEKDIEREN pag. 19—20

KOPPOTIGEN pag. 11—12

VELDWERK pag. 33—34

VARIA MARITIMA pag. 141—142

GETIJTAFELS 1969

Evenals vorige jaren heeft de Olveh ook voor 1969 het bekende boekje met getijtafels uitgegeven. Het is een bijzonder handige uitgave voor degenen die geregeld de Nederlandse en Belgische stranden bezoeken. De tabellen geven de hoogwaterstanden aan met daarbij het gemiddelde tijdsverschil tussen hoog- en laagwater. Door middel van een eenvoudige herleidingstabel kan men de laagwaterstand voor talrijke kustplaatsen op gemakkelijke wijze berekenen. Wanneer u voor dit gratis te verkrijgen boekje belangstelling hebt, wilt u dat dan schriftelijk meedelen aan de Olveh van 1879, afdeling reclame, de Kortenaerkade 1 te Den Haag. Dus niet via de redactie!

KOSTBARE PAREL

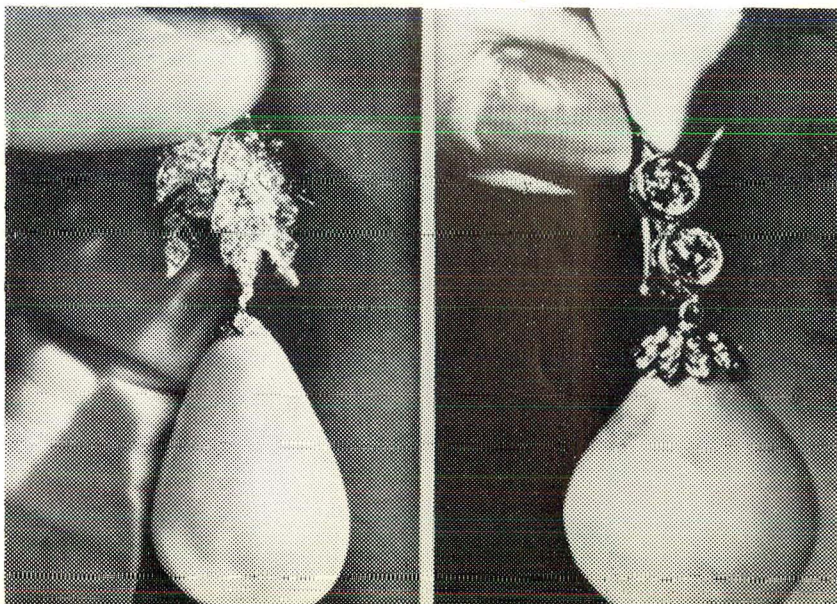
Wel het meest kostbare produkt dat de natuur in de zee voortbrengt is de parel. Hoe groter de parel, hoe meer zij spreekt tot de verbeelding van de mens. Vooral wanneer zij, hetgeen bij echte parels niet zo vaak voorkomt, behalve groot ook mooi van vorm is. Parels kunnen verschillende vormen hebben, zoals al eens uitvoerig in de Vita is uiteengezet (tweekleppigen pag. 4 e.v.). Eèn daarvan is de peer- of druppelvorm. Een zeer beroemde peervormige parel geniet de schone naam van „La Peregrina”. Deze parel, die ongeveer zo groot is als een druif, is gevestigd bij Panama in het begin van de 16e eeuw. Via een slaaf, die zijn vrijheid ervoor kocht, Philips II, Mary Tudor, Louis Bonaparte en anderen is de parel, die is gezet in een lijst van platina blaadjes, ten slotte beland op een veiling in New York. Daar is het sieraad onlangs voor \$ 37.000 gekocht als verjaarsgeschenk voor Elisabeth Taylor. Overigens wordt door ex-koningin Victoria-Eugenie van Spanje beweerd, dat haar parel, die wat meer druppel- dan peervormig is, de echte Peregrina is.

Als twee druppels parels.

Links de peervormige parel van Elisabeth Taylor.

Rechts het exemplaar van ex-koningin Victoria - Eugenie van Spanje.

Cliché Algemeen Dagblad

DE ZEE ONZE GROTE VUILNISBELT?

Het is een bekend feit dat de bemanning van oceaanstomers de zee als grote prullenmand opvat. Alles wat niet goed meer bruikbaar is gaat „over de muur” en wordt door de zee opgeslokt om door bacteriën te worden ontbonden. Hier spreekt duidelijk de kringloop van organische en anorganische stoffen.

Veel intensievere vuilozing vindt echter vanuit het vaste land naar de zee plaats. Alles wat men kwijt wil wordt in zee geloosd: rioolinhoud, afval van chemische industrieën, onontpofte munitie, radioactieve stoffen en noem maar op. De zee is zo groot, dat je het niet eens merkt. Zo redeneerde men jaren geleden, maar als we ons realiseren wat dagelijks door de rivieren aan synthetische afwasmiddelen en insecticiden in zee wordt geloosd, rijzen de haren te berge.

Deze stoffen worden namelijk niet gebroken, maar behouden hun giftigheid. Nadat zij hun dodende werking hebben gehad op de zoetwaterdieren, zetten zij hun werking in zee voort.

Rapporten spreken er nu nog van dat de gevarendrempel wat betreft de radioactiviteit nog niet is overschreden, maar andere onderzoeken hebben bewezen dat radio-activiteit en ook D.D.T. afkomstig van insectenbestrijdingsmiddelen zich in de weefsels van zeedieren ophopen.

En dan te bedenken wat er met deze ophopende stoffen gebeurt in de grote levenscyclus, waarin elk dier een ander organisme eet, maar zelf ook weer gegeten wordt.

Men heeft zelfs in diepzeevissen D.D.T. sporen aangetroffen!

De mens diene wakker te worden en de gevaren van zijn handelswijzen niet te verdoezelen door te zeggen dat de gevarengrens nog niet is overschreden. We kunnen niet straffeloos door gaan door van de

oceanen vuilnisbelten te maken. Men bedenke dat de zee mogelijk onze grootste voedselvoorraadschuur voor de toekomst zal betekenen. Laten wij er een voorzichtig en weloverdacht gebruik van maken.

B. E.

REUZENZEEBAARS

De Reuzenzeebaars — *Promicrops lanceolatus* — in een van de grote tropische zeewaterbassins gaat het Artis-aquarium parten spelen. Het dier kwam eind 1962 als ongeveer 25 centimeter lange kleuter in de collectie en kreeg een plaatsje in een van de grote tropische zeewaterbassins. Reuzenbaarzen groeien echter snel met als gevolg dat het dier thans een lengte heeft van ongeveer een meter. Het aquarium waarin hij huist, is nog niet te klein voor hem, maar dat zal toch niet lang meer duren. Bovendien begint de Zeebaars min of meer een gevaar te worden voor zijn overigens stuk voor stuk flink uit de kluiten gewassen medebewoners. De Zeebaars is een grote eter die een enorme mull heeft. Om hem zo rustig mogelijk te houden, krijgt hij fikse porties te eten. Het gevolg daarvan is dat hij nog steeds flink groeit, want hij is nog lang niet volgroeid. Volgens de literatuur moet de vis drie meter lang kunnen worden met een gewicht van 400 kilo.

Australische vissers — De Reuzenzeebaars leeft in de Stille- en Indische Oceaan — gaan zelfs nog een stapje verder en beweren dat hij een lengte van vier meter met een gewicht van 500 kilo kan bereiken. Wie gelijk heeft, is Artis om het even. Min of meer in een vlag van overmoed heeft men indertijd de vis aangeschaft. Wat men echter met hem zal moeten beginnen wanneer men enkele jaren verder is en het bassin te klein voor hem wordt, is voorlopig nog een vraag.

(Artisnieuws)